VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Talousarvioesitys 2019
Luku 28.90: Kuntien tukeminen sekä maakunta- ja sote-uudistus

Budjettiosasto

Julkisen talouden näkymistä

- Hyvä suhdannetilanne sekä hallituksen päättämät sopeutustoimet ovat kohentaneet julkista taloutta.
  - Julkisen talouden arvioidaan lähes tasapainottuvan vuonna 2019.
  - Lähes kaikki hallituksen asettamat finanssipoliittiset tavoitteet tullaan saavuttamaan.
  - Suhdannenousun siivittämänä hallituksen asettama tavoite velkasuhteen taittumisesta v. 2019 saavutetaan.
- Valtionhallinto ja paikallishallinto ovat kuitenkin edelleen alijäämäisiä ensi vuosikymmenen alussa, joten nimellisesti velkaantuminen jatkuu.
- Vuoteen 2019 asetetut sektorikohtaiset rahoitusasematavoitteet pitkälti saavutetaan kansantalousosaston ennusteen valossa.
  - Ennuste paikallishallinnon nettoluotonannosta on -0,3% suhteessa BKT:hen v. 2019
- Väestön ikääntymisestä johtuen julkisessa taloudessa vallitsee pidemmällä aikavälillä merkittävä epätasapaino tulojen ja menojen välillä.

Peruspalvelujen valtionosuus, momentti 28.90.30 (1/2)

- Peruspalvelujen valtionosuudet ovat 8 491 milj. euroa v. 2019, mikä on 86 milj.€ vähemmän kuin v. 2018
- Valtionosuutta vähentävät suhteessa talousarvioon 2018 mm.
  - hallitusohjelman mukaiset esitykset kuntien tehtävien vähentämisestä (32,8 milj. €)
    - Erikoissairaanhoidon keskittäminen
    - Vanhuspalveluiden laatusuositus
    - Säästö omais- ja perhehoidon kehittämisestä
    - Varhaiskasvatuksen henkilöstömitoituksen muutos
  - kilpailukykysopimukseen liittyvä valtionosuuden leikkaus (29,5 milj.€ lisäleikkausta vuoden 2018 tasoon verrattuna)
  - siirto kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään momentille 28.90.32 (30 milj. €)
  - valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (213,4 milj.€)
  - siirto kuntien valtionosuuden harkinnanvaraiseen korottamiseen (10 milj. €)

Peruspalvelujen valtionosuus, momentti 28.90.30 (2/2)

- Valtionosuusprosentti nousee 25,37 prosenttiin, mikä on 0,03 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2018.
  - Muutos liittyy uusien ja laajenevien tehtävien toteuttamiseen siten, että valtionosuusprosentti on 100.
- HO:n mukaisesti valtionosuuteen ei ole tehty indeksikorotusta (vaikutus -91 me.)
- Valtion toimenpiteiden vaikutus on n. 254 milj. € kuntataloutta heikentävä v. 2019

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelu

- Maakunta- ja sote-uudistuksen voimaantulo siirtyy vuoteen 2021
  - TAE 2019 lähtökohtana tavoite, että lait vahvistetaan joulukuussa 2018, maakuntavaalit pidetään toukokuussa 2019 ja maakuntavaltuustot aloittaisivat toimintansa saman vuoden elokuussa.
- Uudistuksen valmisteluun ja toimeenpanoon ehdotetaan 211 milj. euroa (mom. 28.70.05) vuoden 2019 talousarvioesityksessä
  - Uudistuksen siirtyminen ei vaikuta merkittävästi vuoden 2019 rahoitustarpeeseen.
  - Valmisteluvaiheen rahoitusta tullaan tarkastelemaan kokonaisuutena vuosia 2020—2023 koskevan julkisen talouden suunnitelman yhteydessä.
- Valinnanvapauspilottien aloituksen lykkääntymisen vuoksi vuoden 2018 LTA:ssa myönnettyä valtuutta ehdotetaan voitavan käyttää 2019 siltä osin kuin valtuutta on vuodelta 2018 jäänyt käyttämättä
  - Piloteille 2018 talousarviossa varattu 100 milj. euroa riittää kattamaan vuoden 2019 rahoitustarpeen (lisämäärärahatarve vasta vuodesta 2020 alkaen)
- Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon uudistus siirtyy myös vuoteen 2021. YTHS:n toiminnan laajenemisen valmisteluun vuosina 2019-2020 ehdotetaan yht. 3 milj. euroa
- Maakuntavaaleihin varautumiseen ehdotetaan 7 milj. euroa

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

www.tutkibudjettia.fi

www.budjetti.vm.fi

